

Óneyðug uppílegging

TAÐ hevur í Føroyum hvørki verið politiskur siður ella blaðsiður at leggja seg beinleiðis út í lønarsamráðingar og taka so einvísa støðu, sum Dagblaðið í hesum døgum tekur fyri øðrum partinum.

SJÁLVANDI vita vit, hvar samhugi blaðsins er í hesum stríði, og vitandi hvørji áhugamál blaðið helst vil verja, so skal hetta heldur ikki á nakran hátt brigðast blaðnum.

MEN tað, sum kanska fellur mongum føroyingi fyri bróstið, eru tær hóttanir um allar landsins ólukkur, sum kanska standast av eini semju, allir partar vónandi kunnu liva við eini tvey ár. Tí veruleikin er tann, at tær hóttanir, blaðið vartar upp við

mótvegis arbeiðandi fólkinum, als ikki eru í samsvar við samráðingarútpæl arbeiðstakaranna.

GAMANÍ kunnu hesar hóttanir og svørtu fyriboðanir fyri føroyskt vinnulív í onkrum eins svørtum selskapi hava verið viðgjørðar og framsett, sum málið, miðast skuldi í móti, men enn er hetta tos tíanbetur ikki almennur politikkur arbeiðstakaranna mótvægis arbeiðarafeløgum okkara.

EISINI halda vit, at t.d. arbeiðsgevarafelagið heldur frábiður sær Dagblaðsins uppílegging, enn fagnar nøkrum tilíkkum, sum ikki kann annað enn gera hesar truplu samráðingar enn truplari.

MEN endamálið við hesi trúttandi og hóttandi skrivning nærur í hvørtum blað er

sjálvsagt meira langtrækandi, enn til bert at seta fót fyri tí, ið partarnir kundu samst um í hesum umfarinum. Endamálið er einki minni enn sum frá líður at beina fyri tí sindri av ávirkan, arbeiðarafeløgin í okkara demokratisku skipan enn hava rætt til at tinga seg fram til — til fullkomna »arbeiðsgevaraparaðisið« er rokkið.

HVUSSU fegnir vit annars vildu, so hevur blað okkara undir hesum samráðingarmumfarinum ongantið birt upp undir vónir um munandi lønarhækkingar, tí eins og Dagblaðið og føroyingar flestir, vita vit, hvussu alt treingist figgarliga uttanum okkum.

MEN vónina fyri batum fyri arbeiðandi fólkið og virðingina fyri rætti teirra til egin ynki um egin kor, fara vit

ikki at sleppa, hóast verandi samstarvið við flokk blaðsins.

BESTI kjansur í mong ár at steingja virki, koyra alt til hús, um nú mukkað verður í móti krøvum arbeiðstakaranna, sigur Dagblaðið — tí við verandi lønum er alt fyrirtakssemi meiri møði enn føði.

HETTA er greið tala, arbeiðandi fólkið hevur bert eitt í væntu — niðurskurð og aftur niðurskurð. Men vit loyva okkum vegna báðar samráðingartararnar at halda, at Dagblaðið hesuferð kundi brúkt henda søguliga »kjansin« enn betur, um teir hesuferð bundu frið og veittu samráðandi pørtunum arbeiðsnáðir og kanska samstarvsfeløgum sínum eitt vet av virðing fyri tí, sum hesum nærum er heilagt.

sosigaley

Dimmalætting
14. SEPTEMBER

DAGBLAÐIÐ

14. SEPTEMBER

14. SEPTEMBER

TRÍU FØROYAR

14. SEPTEMBER

Landsreidari?

Dagblaðið endurgevur formannin í Reiðarafelagnum, Ásmund Justinussen:

L Ø N A R L A G I Ð LÆKKA

— Lønarglgið á landi tyngir vinnuna nógv. Tað er avskeplad sammett við tað, vinnan maktar at forá til landið. Tí verður lítið og einki eftir til skipini at gjalda rentur og avdreg.

Lønarglgið ger, at fiskaprisirnir o.a. verður ov dýrt.

RENTA OG TRYGGING NIÐUR

Osmund helt víðari, at vit megna ikki at reka skip við dagsins rentustøði. Skip við stórum bankalán-um hava ongan møguleika at klára skyldurnar hóast góðan fiskiskap.

— Vit áttu at tikið lán uttanlands til at endurfiggja fiskiflotan. Hesi lán skuldu so verðið lænt út aftur til vinnuna við lágum rentum, so rentuútreiðslan hjá skipunum minkaði munandi.

AKAR Á KNOUNUM
Formaður Reiðarafelagsins endaði við at taka saman um við at siga, at

um hyruviðurskiptini, t.e. bytisprosentid, lønarlagið á landi, rentustøði og tryggingargjöld fingust í rættlag, hevði fiskivinnan sloppið undan at gingið eyðmykjandi biddara-gongd, sum hon gongur í dag. So høvdu vit ikki havt fyr neyðini at troytt fiskigrunnarnar so hart. Her má vend koma í.

Ólika lættari var ivaleyst at vera vinnulivsmáður, um ein heilt slapp undan at lata fólki løn, goldið rentur ella tryggingargjöld. Ásmundur heldur, at landið skuldi tikið lán og latið tað aftur til vinnuna við lægri rentu. Við øðrum orðum er ynki frá Reiðarafelagsformanninum, at tað verður hitt almenna, sum í síðsta enda kemur at standa fyri allari lánbyrðuni hjá fiskiflotanum. Er tað eitt landsreidari, Ásmundur vil hava?

Skeiv adressa!

Undir yvirskriftini Rituellur heksadansur skrivur Dagblaðið í oddagrein um sáttmálasamráðingarnar:

So svinga tey aftur, Oddfríður, Ingeborg, Karl, Vigdis, Poul o.o. Mazurka og fandango. Sum vant í mai. Krøv og slakan, mót-krov og loran. »Okur skolja og monja«. »Noi, kortanoy«. Vit kenna ritu-ella heksadans frá óendaligum variationum yvir sama tema.

Men hesuferð er tó ódrvisi. Nú er krubban tóm. Hovudsveinun etin upp. Mest av almennum oyðsli uttan avkast fyr brúktan pening. Lemjandi skattatryst á lønarlagið. Ótótandi lønartryst á framleislukskostnaðin. Vánaligt kappingarfori hjá fiskaiðnaðinum og enn verri hjá heimaíðnaðinum. Hvørja ferð, fakfeløgin krevja eina krónu, munar hon bert 40 oyru í marginalinum. Hitt almenna tekur síðan helmingin av hesum 40 oyrum í tolli og innflutningsgjöldum.

Tað harmiliga er, at hoga føroyska skatta- og lønartrystið er nú farið at krevja sín prís í okjandi arbeiðsloysi. Jú hægri grundløn, jú færri arbeiðsplass. Og jú fleiri fólki missa arbeiðið. Fakfeløgin eiga sín lut av skuldini í arbeiðsloysinum. Við smærri lønarkrøvum ella lægri tímalønnum høvdu

fleiri fólki sloppið til arbeiðis innan fyr verandi búskaparkarmar.

Tað, sum Dagblaðið kallar hoga lønarlagið, skal nú hava skyld í øllum landsins vanlukkum. Skyld í arbeiðsloysinum, skyld í vánaligu búskaparstöðu landsins osfr.

Var tað vanligi løntakararin, sum seinastu árin hevur yvirinvesterað fyri at sleppa undan at rinda skatt og sum seinni fœrði við sær stórt tap fyri lánistovnar og landskassa? Er tað vanligi løntakararin, sum hevur spekulerað í rentufrádráttinum? Er tað vanligi løntakararin, sum hevur nýtt allar møguligar og ómøguligar snildir til avskrivningar? Er tað vanligi løntakararin, sum hevur skyldina av uttanlandsskuldini? Vit spyrja bara.

At tað er Fólkafløkspolitikkur at skipa hetta samfelag til eitt eldorado fyri kraddarar og spekulantar, vita vit, og nú skal vánaliga búskaparstöðan, sum løntakararin eigur so sera litlan part av skyldini av, verða nýtt sum hóttan í sambandi við tær lønarsamráðingar, sum fara fram í hesi lotu. Skeiv adressa!

Vónandi fótar hann sær aftur

Oyggtjatiðindi vita at siga frá, at eitt av føroysku bløðunum, 14. September, ikki kemur út aftur í bræðið. Kassin er tómur og fólkið fær ikki løn. Helst er Fjurtandi farin í summarfarin — til nær veit eingin, skriva Oyggtjatiðindi.

At føroysk bløð eru í figgarligum trupulleikum, er einki nýtt. Tað munnu flestu teirra hava roynt, enn tá fleiri ferðir. Men hvørja ferð daprast hevur sæð út, hevur ein loysn verið at

funnið, so blaðið-gávan aftur hevur hór-
að víðari.

Hóast føroysku bløðini í størri mun enn fyri nú leggja dent á vanligan tíðindaflutning eru tey meira ella minni parta-politisk. Gamla blaðmynstrið — hvør flokkur, sitt blað — er enn galdandi og verður tað helst frammyvir eisini.

At fáa út sín politiska boðskap er ógvuliga týðningarmikið hjá einumhvørjum politiskum flokki, og er hetta eisini ein hornasteinur í demokratisku samfelags-skipanini.

Ti skal tað vera okkara vón, hvussu ósamdir vit enn kunnu vera politiskt, at vit skjótt aftur fara at siggja Fjurtanda. Hann hoyrir til í føroyska blaðheiminum.

